

Nyköpings kommun
kommun@nykoping.se

Rektorn vid Tystberga skola
Susanne.granat.ahlstrand@nykoping.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Tystberga skola
i Nyköpings kommun

Tillsyn i Tystberga skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Nyköpings kommun under 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Tystberga skola besöktes av Skolinspektionen den 5 och 6 maj 2014.

Fakta om skolenheten

Tystberga skola omfattar förskoleklass samt grundskola årskurserna 1–6. I förskoleklassen går 24 elever och i grundskolan 82 elever. Till skolenheten hör även ett fritidshem. I fritidshemmet är drygt 70 elever inskrivna. Skolan leds sedan januari 2014 av en tillförordnad rektor.

I samband med tillsynen har Skolinspektionen tagit del av skolenhetens resultat gällande de nationella proven i årskurserna 3 och 6. Några andra resultatsammanställningar finns inte att tillgå då skolenheten saknar detta. År 2013 finns det endast nationell statistik för nationella provresultaten för årskurs 3, då antalet elever i årskurs 6 var färre än 10 elever. Den nationella statistiken för årskurs 3 visar att det är flera av provdelarna i ämnena matematik och svenska där resultaten är låga. Exempelvis är det ungefär hälften av eleverna som inte har nått kravnivån i delproven Taluppfattning, huvudräkning i matematik samt Elevens högläsning i svenska. Skolenhetens egna sammanställningar av de nationella proven i årskurs 6 visar att det år 2013 finns delprov där eleverna inte når kravnivån. Till exempel är det en tredjedel av eleverna i delprovet Skriva i ämnet engelska som inte har nått kravnivån.

Kommunens fritidshem kommer att inspekteras under hösten 2014 på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i ett särskilt beslut.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att det finns flera brister inom områdena trygghet och studiero, särskilt stöd och ledning och styrning

Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök på Tystberga skola genomsyrades all verksamhet av de problem kring elevers trygghet, trivsel och studiero som det senaste läsåret har förekommit och till viss del fortfarande förekommer. Sedan årsskiftet har flera insatser gjorts för att trivseln och tryggheten ska öka. Numera arbetar skolan medvetet och strukturerat med värdegrundsfrågor. Arbetet har börjat ge resultat. Men ännu är inte studieron tillräckligt bra och det finns elever som blir kränkta och som inte är trygga i skolan.

Skolenhetens arbete med frågor som berör elever i behov av särskilt stöd är ett område som är mycket eftersatt. Ett utvecklingsarbete har påbörjats för att tillförsäkra att elever som är i behov av särskilt stöd ska ges detta. Men vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn finns elever som inte får det särskilda stöd som de är i behov av. Tystberga skolas elevhälsa har tillgång till vissa kompetenser via kommunens centrala resursteam.

Det framgår dock av tillsynen att flera av dessa kompetenser inte kommer eleverna till del, trots att det finns uppenbara behov. Elevhälsan är inte heller delaktig i skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete trots att det finns uppenbara behov.

I Tystberga skola samverkar inte lärarna kring planeringen av undervisningen. Skolenheten har inte heller utarbetat någon gemensam struktur kring kursplanernas centrala innehåll och hur eleverna ska ges möjlighet att utveckla förmågor och nå kunskapskrav. Detta, i samband med att det bland skolan finns lärare som helt saknar utbildning samt flera lärare som undervisar i ämnen som de inte har utbildning, gör att rektorn inte har säkerställt att undervisningen utgår från kursplanerna.

Rektorn har inte vid tiden för tillsynen säkerställt att skolan bedriver ett aktivt och systematiskt kvalitetsarbete som består av planering, uppföljning och utveckling. På Tystberga skola saknas resultatsammanställningar som visar om eleverna i årskurs 3 respektive eleverna i årskurs 6 har nått kunskapskraven. Därmed saknar rektorn och lärarna en samlad bild över elevernas kunskapsresultat. Skolan har inte analyserat sina resultat i syfte att identifiera utvecklingsområden och vidta åtgärder för att förbättra kunskapsresultaten. Rektorn har dock påbörjat insatser för att utveckla verksamheten genom att prioritera skolans värdegrundsarbete. Det finns dock flera exempel där rektorn inte har tagit sitt rektorsansvar fullt ut. Till exempel finns det elever som inte får undervisning i alla ämnen och elever som inte får det särskilda stöd som de har rätt till.

Skolinspektionens utredning visar att Tystberga skola inte har fått stöd av huvudmannen i sitt arbete gällande elevernas trygghet och studiero trots att rektorn har rapporterat till huvudman. Detta finner Skolinspektionen anmärkningsvärt.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nyköpings kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 20 augusti 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Nyköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Undervisningen ska utgå från kursplanen för respektive ämne.
- Lärarna ska samverka i arbetet med att nå utbildningens mål.

Motivering

Enligt skollagen ska det för varje ämne och ämnesområde gälla en kursplan. Enligt Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2011:149) med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen utgår kursplanerna från de övergripande mål som rör kunskaper i läroplanens andra del. Kursplanerna anger vilka ämnesspecifika kunskap-

er eleverna ska ges möjlighet att utveckla genom undervisningen i de olika ämnena. Kursplanerna innehåller respektive ämnes syfte och centrala innehåll. Till varje kursplan hör kunskapskrav.

I intervjuer med lärare, specialpedagog och rektorn framkommer att lärarna inte i tillräcklig utsträckning är förtrogna med kursplanerna. Lärarna har endast i ringa omfattning diskuterat kursplanernas syfte, centrala innehåll och kunskapskrav i samband med att läroplanen implementerades år 2011. Nu förs inga diskussioner lärarna emellan trots att det finns flera visstidsanställda lärare som inte är legitimerade och flera lärare som har ringa erfarenhet av att undervisa inom grundskolan. Flera lärare undervisar även i ämnen som de inte har utbildning för.

För vissa av skolenhetens elever är undervisningen även förlagd utanför den ordinarie undervisningsgruppen. Huvuddelen av den undervisningen sköts av assistenter som saknar kunskap om kursplanerna. Några av assistenterna får handledning av klasslärare eller av en specialpedagog, men inte samtliga. Lärarna har inte heller samverkat kring kursplanernas centrala innehåll vilket gör att det bland lärarna råder osäkerhet om det centrala innehållet kommer alla eleverna till del. Osäkerheten kring kursplanerna synliggörs även då elevers behov av särskilt stöd diskuteras med elevhälsan. I dessa diskussioner framkommer att lärare har svårt att koppla behovet av särskilt stöd till specifika förmågor, centralt innehåll eller kunskapskrav.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att kursplanerna inte i tillräcklig utsträckning ligger till grund för undervisningen och lärarna samverkar inte för att nå målen för utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

1 kap. 11 § skollagen

Lgr 11, 3 Kursplaner

Trygghet och studiero

Bedömning

Nyköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Eleverna ska tillförsäkras studiero och en trygg skolmiljö.
- Skolans personal ska anmäla till rektorn då en elev upplever sig vara kränkt.
- En plan mot kränkande behandling som följer författningarnas krav ska upprättas.

Motivering

Studiero

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

I intervjuer med elever, lärare, specialpedagog och rektorn framkommer att det i några klasser ofta förekommer lektioner där eleverna har svårt att koncentrera sig på arbetsuppgifterna då det saknas studiero. Eleverna upplever att studierna blir lidande. Denna bild bekräftas av Skolinspektionens enkät till elever i årskurs 5 och vårdnadshavare som genomfördes hösten 2013. Vidare framgår av utredningen att det finns lärare som har svårigheter att upprätthålla ordningen i klassrummen. Det framgår att personalen inte i tillräcklig grad tar gemensamt ansvar för hela skolmiljön, utan uppfattar att de har ett uppdrag som enbart omfattar de egna lektionerna. Lärare uttryckte det som att "var och en har fått sköta sitt efter bästa förmåga". Tystberga skola har påbörjat ett arbete kring skolans värdegrund som har givit vissa resultat gällande studieron. Rektorn deltar själv under vissa lektioner för att främja studieron. Enligt intervjuer med såväl elever, lärare som rektorn framgår att det är lugnare i klassrummen och att färre elever "springer omkring i korridorerna", men fortfarande är det "långt ifrån lugnt" under lektionerna.

Trygghet

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Utredningen visar att det senaste läsåret har det varit, och är fortfarande till viss del, ett hårt klimat både på lektioner och på raster. Såväl fysiska som verbala kränkningar har förekommit och förekommer. I intervjuer med elever, lärare, specialpedagogen och rektorn framkommer att sedan årsskiftet har insatser gjorts för att främja studieron och för att trivseln och tryggheten ska öka på skolan. Skolan arbetar nu medvetet och strukturerat med värdegrundsfrågor både inom arbetslagen och tillsammans med eleverna. Bland annat har lärarna tillgång till coaching av en konsult och rektorn ger handledning till lärare. Det finns även enskilda lärare som söker stöd hos sina kollegor för att komma till rätta med situationen. Klassrummen öppnar numera tidigare på morgonen för att kunna möta eleverna då de kommer till skolan. Rastvärdarna har fått ett tydligare uppdrag och det finns fler aktiviteter på rasterna. Ett samarbete med socialtjänsten och polisen i kommunen har inletts. Trots att såväl elever, lärare som rektorn kan se att insatserna har givit vissa resultat finns det elever som känner sig otrygga, blir kränkta och som inte vill vara i skolan.

Skyldighet att anmäla kränkande behandling

Av skollagen framgår att all personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektorn i sin tur måste anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Tillsynen visar att de rutiner som finns i skolan gällande hanteringen av kränkingsärenden inte alltid efterlevs. Bland annat kontaktas inte alltid vårdnadshavare och personal rapporterar inte heller alltid till rektorn då någon elev upplever sig vara kränkt. Rektorn rapporterar till huvudmannen om de kränkningar som kommer rektorn till känna. Rektorn i sin tur har inte fått någon respons från huvudmannen gällande rapporteringen. Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att huvudmannen inte har följt upp signalerna om otrygghet på skolenheten. Skolinspektionen vill särskilt framhålla att personalens och rektorns anmälningsskyldighet är kopplad till huvudmannens skyldighet att skyndsamt utreda omständigheterna och vidta eventuella åtgärder utifrån de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandlingar i framtiden.

Plan mot kränkande behandling

Av skollagen framgår att som en del i det målinriktade arbetet för att motverka kränkande behandling ska det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Vid tiden för Skolinspektionens besök har Tystberga skola inte någon aktuell plan mot kränkande behandling. I samband med att skolans värdegrundsarbete har intensifierats har även ett arbete påbörjats för att upprätta en plan mot kränkande behandling samt att säkerställa att alla lärare följer de rutiner som finns i skolan om att rapportera till rektorn.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att det finns allvarliga brister i skolenhetens arbete med trygghet och studiero. Skolmiljön präglas inte av trygghet och studiero och skolenheten bedriver inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Enhetens rapportering vid kränkande behandling brister och det finns inte någon aktuell plan mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

5 kap 3 § skollagen

6 kap. 6–8 och 9 §§ skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Nyköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Utreda elevers stödbehov och vid utredning ska samråd ske med elevhälsan.
- Åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd
- Elever ska ges det särskilda stöd som utredningen visar att de behöver.

- Rektorn ska fatta beslut om enskild undervisning enligt författningarnas krav.

Motivering

Av skollagen framgår att om det framkommer att en elev befaras att inte nå de mål eller kunskapskrav som minst ska uppnås ska det anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Vidare ska samråd ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Av skollagen framgår vidare att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2013:8) med kommentarer för arbete med åtgärdsprogram framgår bland annat att åtgärdsprogrammet har en central roll i skolans arbete med särskilt stöd genom att vara en hjälp för personalen när det gäller planering och utveckling av den pedagogiska verksamheten kring den enskilde eleven. Det är samtidigt en skriftlig bekräftelse på elevens behov av särskilt stöd och vilka stödåtgärder som ska vidtas.

Vidare framgår av skollagen att om det finns särskilda skäl får det särskilda stödet ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven tillhör. Enligt Skolinspektionen måste beslutet om enskild undervisning vara väl underbyggt och dokumenterat. Beslutet ska innehålla en motivering där det bland annat ska framgå vilka pedagogiska överväganden som ligger till grund för beslutet samt hur undervisningen behöver anpassas utifrån elevens specifika behov.

I Tystberga skola finns elever som är i behov av särskilt stöd. Rektorn beskriver att det till stor del saknades aktuella åtgärdsprogram på skolan när rektorn tillträdde i början av vårterminen 2014 trots att flera elever är i behov av särskilt stöd. Av intervjuer med rektorn och personal framkommer att det nu finns en rutin på skolan enligt vilken lärarna signalerar till skolans elevhälsogrupp om det framkommer att en elev riskerar att inte nå kunskapskraven eller uppvisar andra svårigheter i skolsituationen. En viktig roll i detta arbete spelar skolans specialpedagog som redan innan rektorn tillträdde hade påbörjat processen att utveckla och även dokumentera skolenhetens arbete kring särskilt stöd. Numera utarbetas åtgärdsprogram som följer författningarnas krav. Men då arbetet en längre tid har varit eftersatt på skolenheten finns det fortfarande elever där utredningar inte har gjorts trots uppenbara behov av särskilt stöd. Åtgärdsprogram har inte heller utarbetats för dessa elever.

I Tystberga skola finns elever som har stora delar av sin undervisning förlagd utanför den ordinarie undervisningsgruppen. I dessa fall har inte rektorn fattat beslut om enskild undervisning.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att det finns allvarliga brister i skolans arbete med särskilt stöd. Elevers behov av särskilt stöd utreds inte och åtgärdsprogram utarbetas inte. Det finns således elever som är i behov av särskilt stöd som inte får det be-

huvet tillgodosett. Beslut om enskild undervisning fattas inte av rektorn. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8, 9 och 11 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Nyköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska verka för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen.
- Skolenheten ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Motivering

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ansvarar för att ett systematiskt kvalitetsarbete genomförs vid enheten. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella mål som finns för utbildningen uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Läroplanen anger att rektorn, som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan, har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet, framgår bland annat att rektorn bör skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet. Det är angeläget att rektorn ser till att den dokumentation som personalen gör i olika delar av kvalitetsarbetet systematiseras och sammanställs så att den går att analysera. Personal, elever och vårdnadshavare behöver en samlad bild av verksamhetens resultat, måluppfyllelse och kvalitetsarbete för att ha möjlighet att vara delaktiga, göra val och påverka utbildningens utveckling.

Tystberga skola har sedan januari en tillförordnad rektor. Tillsynen visar att rektorn har intentioner att säkerställa att de nationella målen är styrande för verksamheten och att denna planeras och följs upp så att den kan utvecklas. Rektorn har valt att prioritera insatserna till skolenhetens värdegrundsarbete samt skolenhetens arbete med elever i behov av särskilt stöd. Bland annat har rektorn infört regelbundna möten med skolenhetens elevhälsa och utarbetat nya rutiner i arbetet kring elever i behov av särskilt stöd.

För att göra personalen delaktig i skolenhetens utvecklingsarbete har rektorn infört en ledningsgrupp. Flera av dessa insatser var vid tidpunkten för tillsynen ännu inte stadfästa men tillsynen visar att rektorn har legitimitet bland skolans personal att genomföra förändringar. Rektorn har även påbörjat ett arbete med att utveckla dialogen med elevers vårdnadshavare.

Av tillsynen framgår dock flera exempel på att rektorn inte har tagit sitt rektorsansvar fullt ut. Till exempel finns det elever som inte får särskilt stöd tillgodosett och det finns elever som inte får undervisning i flera ämnen. Rektorn säkerställer inte heller att lärarna undervisar utifrån kursplanerna. Skolenhetens elevhälsa och de kompetenser som elevhälsan ska omfatta, är inte delaktiga i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet trots att det både bland elever, personal och rektorn är känt att det föreligger stora behov (se vidare avsnitt Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevernas närvaro).

Enligt rektorn är skolans kvalitetsarbete eftersatt. Uppföljningar av elevernas kunskapsresultat sker framförallt på individ- och klassnivå av den enskilda läraren. På skolenheten saknas resultatsammanställningar av exempelvis andelen elever som nått kunskapskraven för årskurs 3 och 6. Det saknas en struktur för det systematiska kvalitetsarbetet och resultaten sammanställs inte, därtill görs inga analyser. På Tystberga skola saknas det således en dokumentation som ger en samlad bild av skolans resultat, måluppfyllelse och kvalitetsarbete.

Rektorn har planer på att förändra utformningen av kvalitetsarbetet så att det sker systematiskt och kontinuerligt över hela läsåret.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att det finns brister i skolenhetens pedagogiska ledarskap och i det systematiska kvalitetsarbetet. Det pedagogiska arbetet leds och samordnas inte av rektorn i alla de delar som rektorns uppdrag innebär och vidare tar inte rektorn ansvar för att det vid skolenheten bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling. Vidare saknas dokumentation av kvalitetsarbetet på skolenhetens nivå. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 9 § skollagen

4 kap. 4–6 §§ skollagen

Lgr 11, 2.8 Rektors ansvar

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Nyköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Elevhälsan ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande.
- Eleverna ska ha tillgång till en elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.

Motivering

Enligt skollagen ska elevhälsan omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande.

Under pågående läsår har elevhälsan i Tystberga skola bestått av skolenhetens specialpedagog och en specialpedagog från kommunens resurscentrum. Tillgång till skolsköterska har funnits såtillvida att rent medicinska åtgärder, som vaccinering, har genomförts. Skolsköterskan har dock inte genomfört elevhälsosamtal eller haft någon fast mottagningstid på skolan.

Tystberga skolas elevhälsa har inte något riktat uppdrag kring trivsel och trygghet trots att det har varit känt bland både personal och rektorer (skolenheten har det senaste läsåret haft flera olika tillförordnade rektorer) att ett sådant behov föreligger. På skolan har inte några elevhälsosamtal genomförts under en längre period. Förutom skolenhetens elevhälsa finns tillgång till kommunens centrala resursteam som förutom medicinska och specialpedagogiska kompetenser även omfattar kompetens inom det psykologiska och psykosociala. Dessa resurser styr inte rektorn över. Tystberga skola har tillgång till psykologiska och psykosociala insatser då utredningar kring enskilda elever har visat att behov föreligger. Men trots att såväl elever, lärare, specialpedagogen och rektorn framhåller vikten av att på så många sätt som möjligt arbeta med skolmiljön så att den främjar elevernas trygghet och studiero, har skolenheten inte tillgång till psykologiska och psykosociala insatser i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Detta finner Skolinspektionen mycket anmärkningsvärt.

Skolinspektionen bedömer att eleverna i Tystberga skola inte har tillgång till den elevhälsa som de har rätt till. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Omfattning och resurstillgång**Bedömning**

Nyköpings kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Rektorn ska fördela undervisningstiden så att eleverna får den garanterade undervisningstiden i respektive ämne.

Motivering

Enligt skollagen beslutar rektorn om sin enhets inre organisation och fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i skollagen och andra författningar. I bilaga 1 till skollagen finns bestämmelser om fördelning av den garan-

terade undervisningstiden (timplanen). Enligt skolförordningen får huvudmannen besluta om ytterligare undervisningstid utöver den garanterade undervisningstiden. Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. Vidare framgår av skolförordningen att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2011:149) med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen framgår bland annat att alla elever har rätt att utvecklas under hela skoltiden och nå så goda resultat som möjligt. Såväl rektor som lärare behöver vid planeringen av hur undervisningstiden förläggs över årskurserna ta hänsyn till elevernas ålder och mognad samt till hur tiden disponeras för att ge utrymme till eftertanke och fördjupning.

Tystberga skola har en timplan där det framgår hur undervisningstiden ska fördelas i varje årskurs för att eleverna under sin grundskoletid ska få sin garanterade undervisningstid i varje ämne eller ämnesgrupp. Enligt Tystberga skolas timplan ska eleverna i årskurs 6 få undervisning i de naturorienterande ämnena två timmar i veckan.

På Tystberga skola har varje klass ett veckoschema som utformas av klassläraren. Vissa ämnen har schemapositioner fastställda av skolledningen men för övriga ämnen fördelas undervisningstiden av klassläraren. Det framgår av schemat för årskurs 6 att eleverna inte får undervisning i de naturorienterande ämnena biologi, fysik eller kemi under vårterminen 2014. Rektorn uppger att undervisning i dessa ämnen inte ges då rektorn har valt att prioritera undervisningstiden till övriga ämnen. Vidare uppger rektorn att eleverna inte har fått den garanterade undervisningstiden i dessa ämnen i sin tidigare skolgång.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att rektorn inte tillser att eleverna under sin skoltid på Tystberga skola får den del av den garanterade undervisningstiden som kommunen fastställt för ämnena biologi, fysik och kemi. Detta medför att det finns elever på Tystberga skola som riskerar att inte få den garanterade undervisningstiden under sin grundskoletid. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 10 § skollagen

10 kap. 4–5 § §skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

9 kap. 3 och 4 §§ skolförordningen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Helena Boëthius, jurist Christina Hjalmarsson och undervisningsråd Gun Bystedt-Nordqvist.

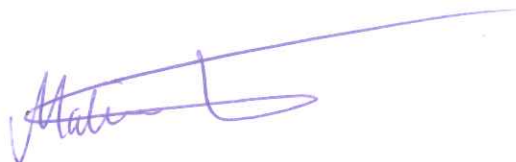
På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Enhetschef



Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen



Malin Lundquist
Undervisningsråd/Föredragande

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.